

ناوړه مرستي ناوړه پايلې

ورتي او استعداد هغه څوك دى چې لرونكى يې د چا د ناروا مرستې په تكل كې نه وي؛ بلکې هر وخت كولاى شي چې له خپلې وړتيا او استعداد څخه كار واخلي. طالبانو په خپله مخكينى دوره كې كوم څوك په زور په لمانځه درولى و، خو هغه له ځانه سره په زړه كې ويلي و، چې لمانځه ته خو دى ودرولم؛ خو وايي به يې څوك. په رښتيا هم كوم كار چې د علاقې، استعداد او اخلاص له مخې ترسره نه شي سمې پايلې نه لري.

پخوانو ويلي چې په زور كلي نه جوړېږي، رښتيا يې ويلي، كله چې يو څوك په يو مسلك پوه نه شي، هېڅ كله به هم ونشي كولاى چې په هغه برخه كې پرمختگ وكړي. كه چېرې يو بزگر ته د حقوقو د پوهنځي او يا هم د كوم بل پوهنځي ديپلوم وركړو، فكر نه كوم چې كومه گټه ورته وكړي او يا هم نوموړى بزگر د حقوقي مسايلو په برخه كې ټولني ته څه وكړي، كه يوازې د سند لپاره وي نو سمه ده د ديپلوم له مخې به په يوه پوست كې وټاكل شي خو هغه څوكى او هغه پوست خو هم له نوموړي څخه د همغه مسلك اړوند كار غواړي. بيا به هغه وخت كار پر چا كوي.

زه د همداسې يوې پېښې پايله له تاسې سره شريكوم چې هغه هند ته د دولسم ټولگي د فارغينو د لېرلو په اړه ده. هند ته د بورسونو بريالي اوس له هند څخه راتښتي ځكه هغوى فكر كاوه چې اوس خو مې واسطه وكړه هلته به هم همداسې په مخ روان يم، خو په دې نه پوهېدو چې هغه بيا د افغانستان فضا نه ده، چې هر څه د قواري، پېژندنې، قوميت، ژبې او داسې نورو ملحوظاتو له مخې ترسره كېږي، بلکې هلته وړتيا، پوهه او خپله توانايي په نظر كې نيول كېږي.

ځكه چې ډېر هند ته ټلونكي افغان زده كوونكي هلته په تدريسي ژبه د نه پوهېدو اواناسمې زده كړې له امله په دې نه دي توانېدلي چې هلته خپلو زده كړو ته ادامه وركړي. هند په افغانستان كې د طالبانو د رژيم تر نسكورېدو وروسته د نوي دولت له پيل سره سم د نورو ټولنيزو مرستو تر څنگ د لوړو زده كړو د پياوړتيا په موخه په ۲۰۰۶ زېږديز كال كې د ۲۵۰۰۰ تحصيلي بورسونو اعلان وكړ.

په نوي ډيلي كې د مېشت خبريال محمد صادق رښتيني په وينا په تېرو څلورو كلونو كې ۲۰۰۰ زره افغان محصلين د هندوستان له خوا په وركړل شوو تحصيلي بورسونو او همدې ته په ورته شمېر كې په خپلو شخصي لگښتونو هند ته د زده كړې لپاره هند ته راغلي دي.

د نوموړي په وينا هغه زده كوونكي چې په افغانستان كې يې دولسم ټولگي په لومړي دويمه يادريمه درجه لوستي وي په انگليسي ژبه مهارت ولري د افغانستان د لوړو زده كړو د وزارت له خوا له يوې ازموينې وروسته په هندي پوهنتونو كې د لوړو زده كړو چانس تر لاسه كوي او بريالي شوي ۵۰۰ زده كوونكي په كې هند د اقتصاد، سياسي او اجتماعي علومو او (پنځوس تنه) د انجينري پوهنځي ته مني.

خو دا چې ډېرى افغانانو په هند كې له څه مودې تېرولو څخه وروسته پښې د افغانستان په لور سپكې كړې او له هغې بورس څخه تېستېدلي چې يو او بل وزير، وكيل او رئيس ته يې زارې كړې او هغه هم د اړيكو، پېژندنې او يا هم د ځينو لاملونو له مخې نوموړي ته د دې كار زمينه برابره كړې خو نوموړى په هند كې لوړې زده كړې وكړي او په راتلونكي كې پوهاند وديرصافي، موسسي وردگ او نور ورڅخه جوړ شي. خو نه داسې ونه شول او هېڅ به هم ترې جوړ نه شي؛ ځكه ډېرى يې بېرته هېواد ته راستانه شول.

په داسې حال كې چې د يو بل مستحق، لايق او وړ افغان د ټلو مخه يې هم ډب كړه د هغه حق يې هم وخور خو خپله يې هم ورڅخه گټه تر لاسه نه كړاى شوه.

د دې ستونزې ډېره پره د هغو كسانو پر غاړه ده چې له دې كسانو څخه د ازموينې اخيستلو په وخت كې دې ته نه گوري چې په هند كې د انجينري پوهنځي لپاره بايد څه ډول كسان غوره شي، هند ته د انجينري پوهنځي لپاره ډېر داسې كسان لېرل شوي دي چې نه يې رياضي سمه زده ده او نه هم په انگليسي پوهېږي چې له همدې امله د ځان لپاره د تېښتې لاره ټاكي.

تر دې مخكې به چې كله هم د واسطې، رابطې او فساد خبره كوله نو په لومړي سر كې به يې د بهرنيو چارو وزارت ته گوته نيوله خو اوس وينو چې د بهرنيو چارو وزارت په څنگ كې يو بل وزارت هم شته چې د رشوت، فساد، واسطې او رابطې پېښې په كې ډېرى تر سترگو كېږي او ان تر دې چې په خپله د وزارت چارواكو ته هم دا يوه ستونزمنه خبره شوه چې د دوى له خوا څخه ټاكل شوي كسان د پوهې د ټيټوالي او نه وړتيا له امله بېرته خپلو كورونو ته پناه وړي.

دا د ناوره مرستو پایله ده چې هېڅ کله به هم سمه پایله ورنه کړي. که چېرې دې کسانو ته فکر وکړو دوی هم خپل ځان، خپلې کورنۍ، خپلوانو او هم هغې کسانو ته وشرمېدل چې دوی ورڅخه د مرستې غوښتنه کړې وه. له دې څخه باید هم مرسته غوښتونکي او هم له دې ډول کسانو سره مرسته کوونکي عبرت واخلي څو نه د بل چا حق سوزل شوی وي او نه هم دوی خپله په شرمو شرمېدلي وي.

پای

د پاڼو شمېره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلپیکني د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ